

نامه‌وران

فصل پنجم

درس دهم: باغچه‌ی اطفال

درس یازدهم: فرماندهِ دل‌ها

درس دوازدهم: اتفاقِ ساده

درس دهم

باغچه‌ی اطفال

من کودکی کجکاو و فعال بودم. کتاب می خواندم. شعرهای کودکانه می سرودم و به نقاشی عشق می ورزیدم. هر کاغذ پاره‌ای که به دستم می رسید، تصویری از گل و درخت یا کوه و جنگل بر آن نقاشی می کردم.

شب‌ها وقتی همه می خوابیدند، من بیدار می ماندم و در اندیشه‌های دور و درازی فرمودم. با افکار کودکانه‌ی خود به دنبال راه‌های تازه‌ای برای بهتر زیستن بودم. در یکی از این شب‌ها، اندیشه‌های خود را به صورت شعری درآوردم. برای اینکه در جست‌وجوی مداد و کاغذ، چراغی روشن نسازم و کسی را بیدار نکنم، قطعه زغالی از کنار منقل کرسی بیرون آوردم و با آن، شعرم را بر دیوار نوشتم.

آن وقت‌ها، هنوز مدرسه‌های امروزی دایر نشده بود.
من مانند کوکان دیگر در مکتب درس می‌خواندم. مکتب، اتاقی
بود بزرگ که همه گردآورد آن روی زمین می‌نشستیم و درس
می‌خواندیم.

پس از آنکه دوره‌ی مکتب را به پایان رسانیدم، نزد پدرم
شالگردی کردم تا حرفه‌ی او را بیاموزم. پدرم در ساختن طاق مسجد
و چجوری استاد بود؛ اما در همه‌ی ماه‌های سال نمی‌توانست
به کار بنایی بپردازد. در زمستان‌های سرد و طولانی قفقاز، کار
بنایی تعطیل می‌شد. آن وقت پدرم به قنادی می‌پرداخت و
از این راه، خانواده‌ی خود را اداره می‌کرد؛ اما قنادی، رونقی
مناشت و زندگی به سختی می‌گذشت.

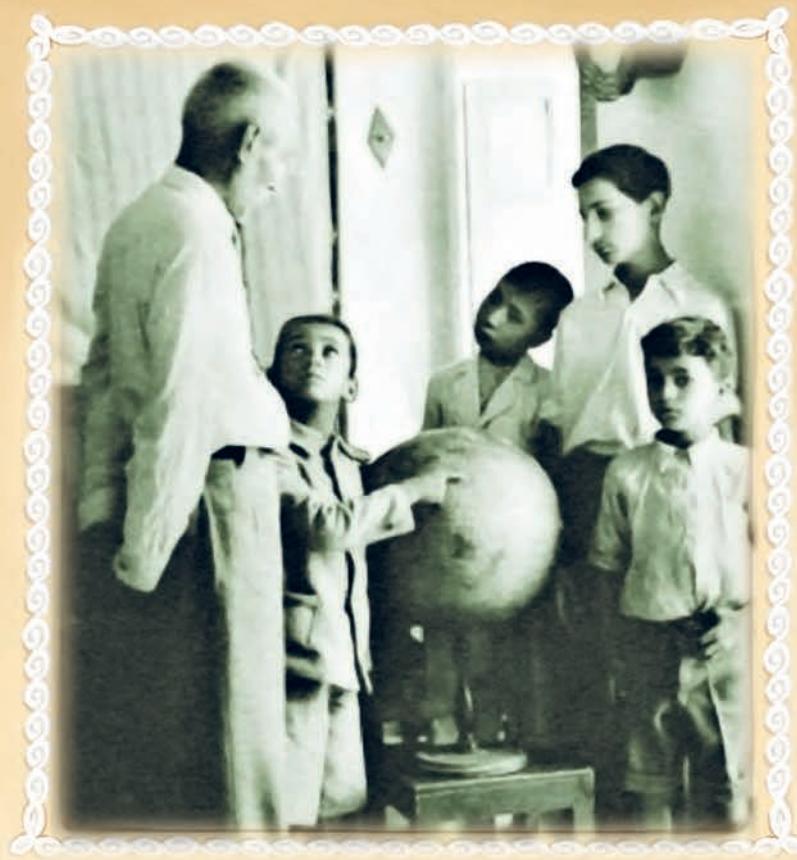
نژد پدر، حرفه‌ی بنایی و قنادی را یادگرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها طبع پر شور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد. من که با سختی‌ها بزرگ شده بودم، می‌خواستم بیشتر بکوشم؛ پیشرفت کنم و به خود و دیگران بیشتر ببره برسانم.

در آن هنگام، چند مدرسه‌ی جدید در قفقاز دایر شده بود. من در یکی از این مدرسه‌ها به آموزگاری بگزیده شدم. در این کار شور و شوق فراوان از خود نشان دادم و دریافت کم آموزگاری شغلی است که با آن بهتر می‌توان به اجتماع و مردم خدمت کرد.

پس از مدتی برای اینکه فعالیت‌های فرهنگی را در میهن خود ادامه دهم به ایران آمدم. ابتدا در شهر مرند اقامت گزیدم و در مدرسه‌های این شهر به معلّی پرداختم. سپس به تبریز رفتم. من که در شعله‌ی فروزان خدمت به مردم و میهن می‌سوختم و می‌خواستم از هر راه که ممکن است باری از دوش مردم بردارم، دریافت کم کوکان تبریز پیش از رفتن به مدرسه یا در کوچه و بازار سرگرداند یا آتش ذوق و قریحه‌ی آنها در لنج خانه‌ها خاموش می‌شد. به این فکر افتادم که در تبریز کوکستانی دایر کنم و این کار را کرم. این نخستین کوکستانی بود که در ایران دایر شد. کوکستان را «باغچه‌ی اطفال» نامیدم.

در همان روزهای نخست، مادری کوک خود را به باغچه‌ی اطفال آورد و گفت: «مدرسه‌های دیگر، فرزندم را نمی‌پذیرند.» او راست می‌گفت؛ زیرا آنها نه تنها نمی‌توانستند به کوکش خواندن و نوشتن بیاموزند بلکه از نگهداری او نیز عاجز بودند.

تا آن هنگام در کشور ما کسی به فکر کوکان کم شنوا و نایینا نیفتاده بود؛ به همین دلیل، استعدادشان پرورش نمی‌یافتد. آن روز، وقتی پسرک را در باغچه‌ی اطفال نگه داشتم،

اندیشیدم چگونه می‌توان به کودکی که نه می‌شنود و نه حرف می‌زند، خواندن و نوشتن آموخت. شنیده بودم در اروپا، کسی الفبایی اختراع کرده است که این گونه کودکان را به گلک آن باسوساد می‌کند. من هم از آن پس، روزها و شب‌های بسیاری را در کار ابداع الفبای ویژه‌ی ناشنوایان گذراندم تا به مقصد رسیدم. سپس، چند کودک ناشنوای دیگر را هم در باغچه‌ی اطفال پذیرفتم.

اولیای این کودکان هرگز باور نمی‌کردند که فرزندانشان، خواندن و نوشتن بیاموزند؛ ولی در پایان سال تحصیلی، آنها هم مانند دیگران امتحان دادند و قبول شدند.

روزی که این کودکان در تبریز امتحان می‌دادند، حیاط و بام مدرسه
لبریز از مردمی بود که به تماشای آنان آمده بودند؛ زیرا برای مردم باور نکردنی
بود که کودکان کم شنوا هم بتوانند بخوانند و بنویسند و حرف بزنند.

آنچه خواندید، شرح حال معلمی دلسوز، هربان و دوست کودکان،
جبار باعچه‌بان است. سرگذشت این انسان نوآور و توانا، سرمشق
کسانی است که با دست خالی ایما با اعتماد به خود و نیروی پشتکار،
اراده، صبر و بردباری می‌خواهند کارهای بزرگی انجام دهند؛ به مردم
می‌شنوند خود خدمت کنند و خدا را از خویش خشنود سازند.

درست و نادرست

- ۱ باعچه‌بان برای آموزگاری به خارج از ایران رفت.
- ۲ باعچه‌بان در کودکی شعر می‌سرود.
- ۳ قبل از باعچه‌بان، کسی به فکر کودکان کم شنوا و نابینا نیفتاده بود.
- ۴ باعچه‌بان با پشتکار و اراده به رویاهای کودکی خود دست یافت.

درگ مطلب

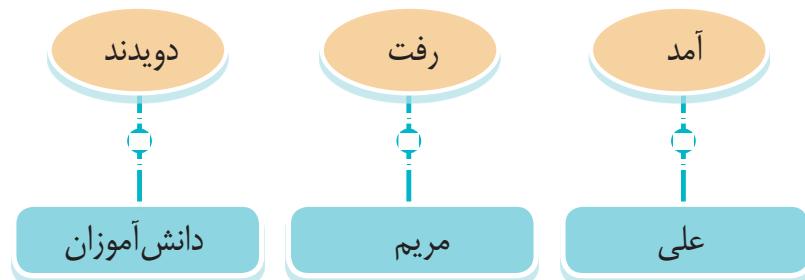
- ۱ چرا باغچهبان به آموزگاری علاقه داشت؟
- ۲ دو کار مهم باغچهبان را نام ببرید که با انجام دادن آنها توانست به مردم و میهن خود خدمت کند.
- ۳ چرا در متن درس، باغچهبان «**دوسن کودکان**» نامیده شده است؟
- ۴ کارها و علاقه مندی های خودتان را با کودکی باغچهبان مقایسه کنید و شباهت ها و تفاوت های آن را بیان کنید.
- ۵ .....

دانش زبانی

جمله های زیر را بخوانید.

حالا به نمودار جمله ها نگاه کنید. درباره ای آنها گفت و گو کنید؛ سپس به پرسش ها پاسخ دهید.

این جمله ها از چند قسمت تشکیل شده اند؟

چرا کلمه های «آمد، رفت، دویدند» بالای نمودار هستند؟

کلمه هایی که در بالای نمودار آمده اند، اصلی ترین بخش جمله هستند و کلمه هایی که در پایین نمودار آمده اند، برای کامل کردن معنای جمله می آیند.

قصه‌گویی و صندلی صمیمیت

۱ **گوش دادن به قصه:** یکی از موضوع‌های مهم در قصه‌گویی، توجه به آهنگ و لحن سخن گفتن شخصیت‌ها است. قصه‌گو با بالا و پایین آوردن آهنگ صدا، باعث جذبیت قصه می‌شود.

۲ **تفکر:** حالا قصه‌ای را که شنیدید در ذهن خود مرور کنید و آن را به هر شکلی که می‌خواهید، تغییر دهید. شما می‌توانید مکان، فضا، شخصیت‌ها و رویدادهای قصه را عوض کنید.

۳ **گفتار:** هر وقت آماده شدید، روی صندلی معلم بنشینید و قصه‌ی خود را برای دوستانتان روایت کنید. توجه کنید رویدادهای داستان را به ترتیب بیان کنید.

۴ **شیوه‌ی قصه‌گویی:** با رعایت شیوه‌ی قصه‌گویی، قصه را طوری تعریف کنید که برای شنونده جالب باشد و با اشتیاق به آن گوش کند.

همایرد

بخوان و حفظ کن

که به ماسوا فلنی همه سایه‌ی هما را
به علی شناختم من به خدا قسم، خدا را
که نگین پادشاهی، دهد از کرم گدا را
چو اسیر توست الکون به اسیر کن مدارا
که علم کند به عالم، شهدای کربلا را

علی ای همای رحمت، توجّه آیتی خدا را
دل اگر خداشناسی، همه در رُخ علی بین
برد ای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن
به جز از علی که گوید به پسر، که قاتل من
به جز از علی که آرد، پسری ابوالعجائب

محمدحسین بجهت تبریزی (شهریار)

فرمانده‌های درس یازدهم

آن روزها دیگر جهی جنگ، خانه‌ی اول حسین شده بود. اگر دیدار با خانواده‌ی شهدا و دلتگل‌های خانواده‌اش نبود، آن چند روز را هم مرخصی نمی‌رفت. بچه‌های کوچک شهدا او را دوست داشتند. حسین آنها را با حرف‌های کودکانه‌اش، می‌خنداند؛ با خنده‌ی آنها، پنهانی اشکش را پاک می‌کرد.

او همیشه قصه‌هایش را ناتمام می‌گذاشت تا بچه‌ها منتظر دیدار بعدی و شنیدن بقیه‌ی قصه‌هایش باشند. برای عروسک‌هایشان لالایی می‌خواند و تفنگ پلاستیکی پسر بچه‌ها را رو به دشمنان نشانه می‌رفت. حتی مسؤولیت سنجینی که داشت، نمی‌توانست مانع بازی کردنش با فرزندان شده‌باشد. حسین به دعایی که از لب‌های آنان جاری می‌شد، اعتقاد عجیبی داشت. بچه‌ها دست‌های کوچک خود را به آسمان می‌گرفتند و برای پیروزی رزم‌دگان اسلام دعا می‌کردند. آن روزها حسین احساس می‌کرد، به دعای این قلب‌های پاک به شدت محتاج است. عملیات پیش رو، خیلی مهم و حساس بود. مردم می‌دانستند خرمشهر، خونین شهر مظلومی است که مجاوزان، آن را به اشغال درآورده‌اند. آزادی خرمشهر، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود. رزم‌دگان در حال آماده‌سازی خود بودند. این بار باید ضربه‌ی نهایی از منطقه‌ی خرمشهر - شلچه وارد می‌شد؛ جایی که دشمن برای نیروهایش ذری تسبیح‌ناپذیر ساخته بود تا برای همیشه خرمشهر را در اشغال داشته باشد. اوّلین کروه رزم‌دگان به دشمن حمله کرد. آتشبارهای عراقی یک دم، خاموش نمی‌شدند. دود و آتش، فضای منطقه را پر کرده بود. بعد از نبردی سخت، رزم‌دگان در میان بارانی از گلوه، وارد شدند. حسین می‌گفت: «مم ترین منطقه، شلچه است؛ باید همان جا نیروهای دشمن را در هم بکوییم!»

شور و شوقی وصف ناپذیر، وجود حسین را در برابر گرفته بود. او و هم زمانش در نقطه‌ای قرار گرفته بودند که مردم ایران هر روز و شب برای آزادی آن دعا می‌کردند. خرمشهر بوی «جهان آرا» و دوستان شهیدش را می‌داد. دیگر برای آزاد کردنش جای درنگ نبود. او برای نفوذ به سپاه دشمن، یاران خود را آماده کرد. دشمن، چند گردان تازه نفس خود را برای

مقابله، راهی میدان نبرد کرد. فریاد حسین از هر طرف شنیده می‌شد: «دست خدا با ماست. بجنگید دلاوران..»

نیروها، خستگی ناپذیر و با شجاعت به جلو می‌رفتند. حسین بی‌وقفه، دشمن را زیر گکبار گلوله گرفته بود. دژ دشمن، شکسته شد. فریاد تکبیر نیروهای ایرانی، دشمن را به وحشت انداخت.

نیروهای دشمن، پا به فرار گذاشته بودند. شلچه این بار برایشان نه لذرگاه، که گورستانی شده بود. وقتی حسین، شهر مظلوم را دید به یاد شهدایی افتاد که دوست داشتند آزادی خرمشهر را بینند؛ به یاد شهید «بهنام محمدی» افتاد که در سنگرهای خرمشهر سقایی می‌کرد.

برادر خرازی! بچه‌ها می‌گویند: «فرماندهان دشمن، هر سربازی را که بخواهد تسلیم شود با گلوله می‌زنند!»

حسین، نگاهی به پیکی که خبر آورده بود، انداخت. صورتش خاک‌آکود و لب‌هایش خشک بود. به طرش رفت و او را در آغوش گرفت. نوجوان بسیجی، سرشن را به سینه‌ی حسین گذاشت. انگار روزهای زیادی انتظار چنین

لحظه‌ای را می‌کشید. اشک‌های حسین، موهای خاک‌آلود او را خیس کرد.
«نگران نباش مؤمن! مطمئن باش. خداوند اراده کرده که خرمشهر آزاد بشود؛
از نشانه‌هایش هم همین است که دشمنان به جان هم افتاده‌اند.»
مقاومت‌های پراکنده‌ای در شهر ویران خرمشهر دیده می‌شد. بالگردهای دشمن
در تلاش بودند فرماندهان نظامی را از میدان نبرد، نجات بدھند؛ اما با هدف
قرارگرفتن و سقوط یکی از آنها، بقیهٔ فرار را بر قرار ترجیح دادند.
اکنون در مسجد جامع شهر، که روزهای زیادی مرکز مقاومت جوانان بود،
رزمندگان نماز شلگر می‌خوانند. ساعتی بعد، حسین ایستاده بود و با نگاهی خیره،
دور دست را نظاره می‌کرد.

درست و نادرست

- ۱ آزادی خرمشهر از دست متباوzen، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود.
- ۲ بالگردهای دشمن موفق شدند، فرماندهان نظامی را از میدان نبرد نجات بدھند.
- ۳ پیکی که برای حسین خبر آورده بود، تشنه بود.

درک مطلب

۱ چرا بچه‌های کوچک شهدا حسین را دوست داشتند؟

۲ یکی از نشانه‌های اراده‌ی خداوند برای آزادی خرمشهر چه بود؟

۳ آیا شهید بهنام محمدی را می‌شناسید؟ تحقیق کنید و در زنگ بعدی فارسی درباره‌ی او صحبت کنید.

واژه‌آموزی

شور و شوقی **صفناپذیر** وجود حسین را در برگرفته بود.

شوق و صفناپذیر، یعنی شوقی که به آسانی نمی‌توان آن را توصیف کرد.

دشمن برای نیروهایش دژی **تسخیرناپذیر** ساخته بود.

..... دژ تسخیرناپذیر، یعنی دژی که .....

نیروهای **خستگی‌ناپذیر** با شجاعت به جلو می‌رفتند.

..... نیروهای خستگی‌ناپذیر، یعنی .....

روان‌خوانی

به متنی که برایتان پخش می‌شود، گوش کنید و به لحن خواندن جمله‌های آن توجه کنید. بعضی جمله‌ها مطلبی را می‌گوید؛ برخی دیگر چیزی را می‌پرسد و بعضی درخواستی را بیان می‌کند. تعدادی از آن‌ها هم احساسی را نسبت به چیزی یا کسی نشان می‌دهد. دقّت کنید که لحن خواندن این جمله‌ها چگونه است و چه تفاوتی با هم دارند.

فرشته‌ی یک کودک

کودکی که آمده‌ی تولّد بود به فرشته‌اش گفت: «می‌گویند فردا من به زمین می‌روم؛ اما من به این کوچکی و بدون هیچ کمکی چگونه می‌توانم برای زندگی به آنجا بروم؟»

فرشته پاسخ داد: «از میان بسیاری از فرشتگان، فرشته‌ای برای تو برگزیده شده است و از تو مراقبت خواهد کرد.»

اما کودک هنوز مطمئن نبود که می‌خواهد برود یا نه.

«اینجا من هیچ کاری جز خنديدين و آواز خواندن ندارم. من اينجا شاد هستم.»

فرشته لبخند زد و گفت: «فرشته‌ی تو برایت آواز خواهد خواند و هر روز به تو لبخند خواهد زد. تو محبت او را احساس خواهی کرد و شاد خواهی بود.»

کودک ادامه داد: «من چطور می‌توانم بهم مردم چه می‌گویند، وقتی زبان

آنها را نمی‌دانم؟»

فرشته او را نوازش کرد و گفت: «فرشته‌ی تو، زیباترین و شیرین‌ترین واژه‌هایی را که ممکن است بشنوی، در گوش تو زمزمه خواهد کرد و با دقّت و صبوری به تو یاد خواهد داد که چگونه صحبت کنی.»

کودک با نگرانی گفت: «وقتی می‌خواهم با پروردگارم صحبت کنم، چه کنم؟»

فرشته که برای این سؤال هم پاسخی داشت، گفت: «فرشته‌ات دست‌هایت را کنار هم می‌گذارد و به تو یاد می‌دهد که چگونه دعا کنی.»

در آن هنگام، صدایی از زمین شنیده می‌شد. کودک می‌دانست که باید به زودی سفرش را آغاز کند. او به آرامی، گفت: «اگر باید همین حالا بروم، لطفاً نامش را به من بگویید.»

فرشته با مهربانی دستی به شانه‌اش کشید و گفت: «نام فرشته‌ات اهمیتی ندارد. به راحتی می‌توانی او را **مادر** صدا کنی.»

حالا متن رو به رو
را با توجه به
آنچه آموختید،
بخوانید و لحن
خواندن جمله‌ها
را رعایت کنید.

الْفَاقِ ساده

درس دوازدهم

آن روز، شیشه‌ها را

باران و برف می‌شست
من مشق می‌نوشتم
پردازه ظرف می‌شست

وقتی که نامه‌ات را

مادر برای ما خواند
باران پشت شیشه
آرام و بی صدا ماند

در آن نوشته بودی

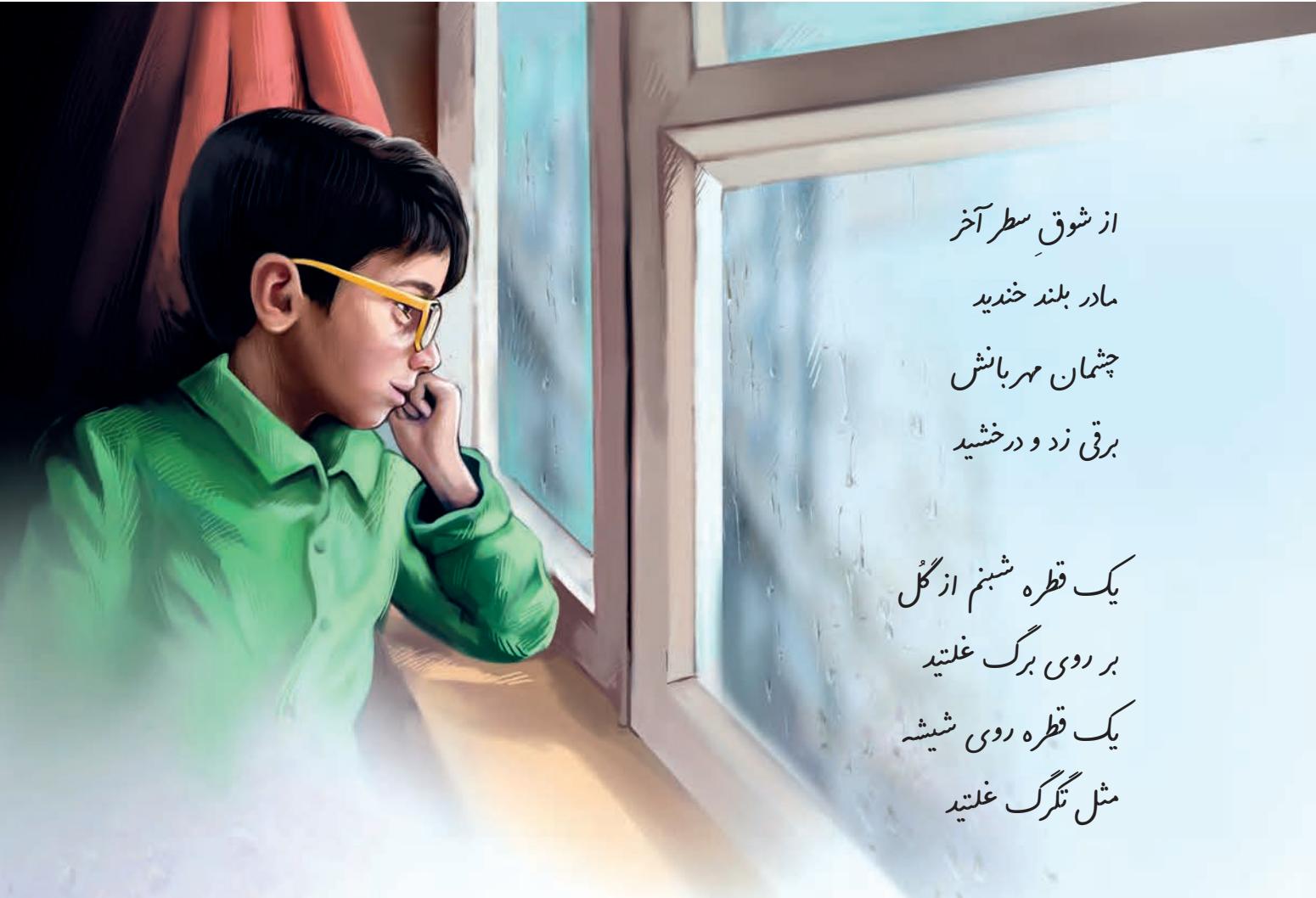
حال تو خوب خوب است
گفتی که سنگر ما

در جهه‌ی جنوب است

گفتی که ما همیشه

در سایه‌ی خدایم
گفتی که ما قرار است

این روزها بیاییم

A painting of a young boy with dark hair and yellow-rimmed glasses, wearing a green button-down shirt. He is leaning against a window frame, looking out with a thoughtful expression. The window has a blue frame and looks out onto a bright, hazy outdoor scene.

از شوقِ سطر آخر

مادر بلند خنید

چشمان هر باش

برقی زد و درخشید

یک قطره شبنم از گل

بر روی برگ غلتید

یک قطره روی شیشه

مثل تُرگ غلتید

بارانِ پشت شیشه

آمد به خانهٔ ما

آرام دست خود را

می‌زد به شانهٔ ما

یک قطره از دل من

بر روی دفتر افتاد

یک اتفاق ساده

در چشم مادر افتاد

قیصر امین پور

درست و نادرست

۱ نامه از جبههٔ جنوب آمده بود.

۲ مادر از شدت ناراحتی به گریه افتاد.

درگ مطلب

۱ نویسنده‌ی نامه که بود؟

۲ چه موضوعی در نامه باعث خوشحالی مادر شد؟

۳ در بخش زیر منظور از «**قطره**» چیست؟

«یک قطره از دل من بر روی دفتر افتاد.»

۴ چرا وقتی مادر نامه می‌خواند، باران آرام و بی‌صدا ماند؟

۵

دانش زبانی

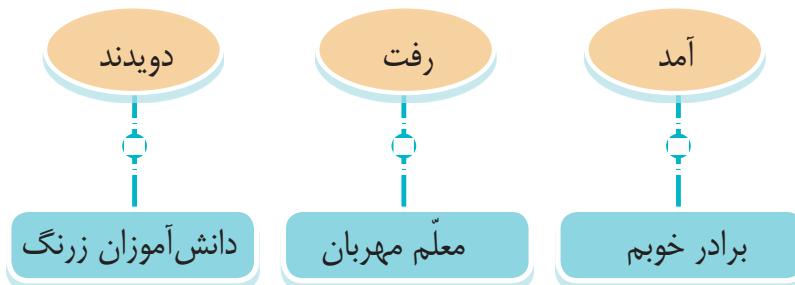

جمله‌های زیر را بخوانید.

■ دانش‌آموزان زرنگ دویدند. ■ معلم مهریان رفت. ■ برادر خوبیم آمد.

حالا به نمودار جمله‌ها دقت کنید. در گروه گفت‌و‌گو کنید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۶ این جمله‌ها از چند قسمت تشکیل شده‌اند؟ چرا؟

۷ چرا کلمه‌های «آمد، رفت، دویدند» بالای نمودار هستند؟

کلمه‌های خوب، مهریان و زرنگ درباره‌ی اسم قبل از خود توضیح می‌دهند.

قصه‌گویی و صندلی صمیمیت

۱ گوش دادن به

قصه: به قصه‌ای که برایتان پخش می‌شود، با دقّت گوش دهید و به شیوه‌ی قصه‌گویی آن توجه کنید. قصه‌گو با بالا و پایین آوردن آهنگ صدا، باعث جذبیت قصه می‌شود.

۲ تفکر: حالات قصه‌ای

را که شنیدید، در ذهن خود مرو رکنید و آن را به هر شکلی که می‌خواهید، تغییر دهید. شما می‌توانید مکان، فضا، شخصیت‌ها و رویدادهای قصه را عوض کنید.

۳ گفتار: هر وقت

آماده شدید، روی صندلی معلم بنشینید و قصه‌ی خود را برای دوستانتان روایت کنید. توجه کنید رویدادهای داستان را به ترتیب بیان کنید.

شیوه‌ی قصه‌گویی: با

رعایت شیوه‌ی قصه‌گویی، قصه را طوری تعریف کنید که برای شنونده جالب باشد و با اشتیاق به آن گوش کند.

دوست‌بچه‌های خوب

او مثل خیلی از پدربزرگ‌ها مهربان و صمیمی بود؛ آنقدر که دوست داشتی ساعت‌ها کنارش بنشینی تا برایت قصه بگوید و تو فقط گوش کنی. وقتی می‌خندید، چهره‌اش مهربان می‌شد. نگاهت گره می‌خورد به لب‌های پیرمرد و او تو را با خودش می‌برد به سال‌ها قبل به کوچه پس کوچه‌های محله‌ی «خرّمشاه» که دوران کودکی خود را آنجا گذرانده بود. سال‌های زیادی از آن دوران گذشته است.

اکنون از زبان وی می‌خوانیم که می‌گوید: «محلّ تولد من، آبادی خرمشاه در حومه‌ی شهر یزد است. به دلایلی مدرسه نرفتم و مختصر خواندن و نوشتمن را از پدرم یاد گرفتم. مادربزرگم نیز قرآن را یادم داد. به خواندن کتاب بسیار علاقه داشتم؛ اما در خانه، چهار پنج جلد کتاب بیشتر نداشتمیم. یادم هست، آنقدر آنها را خوانده بودم که حفظ شده بودم. خانواده‌ام از نظر مالی، وضع خوبی نداشتند؛ اما من از کودکی به آن عادت کرده بودم و راضی بودم. با وجود این، یک بار در کودکی به خاطر فقر حسرت خوردم و آن زمانی بود که دیدم پسرخاله‌ی پدرم که دوستم بود و هر دو، هشت ساله بودیم، چند جلد کتاب داشت که من هم خیلی دلم می‌خواست آن کتاب‌ها را داشته باشم. آن کتاب‌ها گلستان و بوستان سعدی بودند. گلستان را با اشتیاق فراوان ورق زدم. دیدم قصه دارد و کلی عکس‌های قشنگ، چقدر دلم می‌خواست آن کتاب مال من بود. ظلمی از این بزرگ‌تر نبود؛ آن بچه که سواد نداشت، کتاب را داشت و من که سواد داشتم، آن را نداشتم. آن شب رفتم توی زیرزمین و ساعت‌ها گریه کردم.

در نوجوانی برای کار به یزد رفتم و در آنجا به بنایی مشغول شدم؛ سپس در یک کارگاه جوراب‌بافی کار کردم. در تمام مدتی که کار می‌کردم، هیچ وقت کتاب گلستان را فراموش نکردم؛ اما پول کافی برای خریدن آن نداشتم. هیجده ساله بودم که صاحب جوراب‌بافی، یک

کتاب فروشی باز کرد و من را از بین کارگرهای کارگاه انتخاب کرد و به کتاب فروشی برد. وقتی به کتاب فروشی رفتم، گمان می‌کردم به بهشت رسیده‌ام؛ چقدر رؤایی بود! قفسه‌های پر از کتاب! در آنجا گویی دوباره متولد شدم و کتاب خواندن من آغاز شد. در کتاب فروشی فهمیدم که چقدر بی‌سوادم و برای رسیدن به دانایی بیشتر باید تا می‌توانم کتاب بخوانم. به همین دلیل، فقط خواندم و خواندم و خواندم ...

سی و پنج ساله بودم که به فکر نوشتن قصه برای کودکان افتادم. کتاب‌های زیادی خوانده بودم که داستان‌های خوبی داشت؛ اما زبان آنها کودکانه نبود. من آن داستان‌ها را به زبان ساده‌تر نوشتم و به این ترتیب کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» متولد شد. حالا خیلی خوشحالم که بچه‌ها قصه‌هایم را می‌خوانند و از آنها لذت می‌برند. همیشه تنها دلخوشی‌ام در زندگی، این بوده است که کتاب‌های جدیدی را که لازم داشته‌ام، بخرم و به خانه ببرم. اگر بدانم که یک هفته‌ی دیگر بیشتر زنده نیستم، تنها حسرتم این است که کتاب‌های نخوانده‌ام، هنوز مانده است.»

آیا می‌دانید نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» کیست؟ در اینجا یکی از داستان‌های این کتاب را می‌خوانیم.

دیدن خوبی‌ها

روزی بود و روزگاری بود. حضرت عیسی (ع) با چند تن از یارانش از راهی می‌گذشت. به جایی رسیدند که لاشه‌ی سگی افتاده بود؛ آن حضرت لحظه‌ای ایستاد؛ کمی با خود اندیشید و به همراهانش گفت: «درباره‌ی آنچه می‌بینید، چه فکر می‌کنید؟»

همراهان نگاهی به یکدیگر کردند؛ اما نمی‌دانستند که منظور ایشان چیست. یکی پاسخ داد: «اینکه فکر کردن نمی‌خواهد؛ لاشه‌ی حیوانی است که مرده است!»

دیگری گفت: «چه منظره‌ی ناراحت کننده‌ای!»
شخص دیگر گفت: «چقدر زشت است!»

نفر بعد گفت: «به آن نباید دست زد؛ ممکن است بیماری‌اش به ما سرایت کند.»
یکی دیگر گفت: «وقتی هم زنده بود، تنش پاک نبود؛ حالا که مرده است، بدتر!»

آخری هم گفت: «عجب بدجنس است! هنوز دهانش باز است؛ مثل اینکه می‌خواهد کسی را گاز بگیرد!»

پس از اینکه هر یک از یاران چیزی گفت، آن حضرت فرمود: «ای دوستان! همه‌ی اینها که دیدید و گفتید، درست است؛ اما چیزهایی هم بود که شما ندیدید. این سگ تا زنده بود برای صاحبش حیوان باوفایی بود؛ خوب پاسبانی می‌کرد و دوست و دشمن را می‌شناخت؛ چه دندان‌های سفیدی دارد ... ؛ آری دوستان خوبم! با هر چه روبه‌رو می‌شوید، فقط بدی‌ها و زشتی‌هایش را نبینید!»

درک و دریافت

- ۱ مهم‌ترین ویژگی نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» را بیان کنید.
- ۲ چرا از نظر شخصیت اصلی متن، کتاب‌فروشی مانند بهشت بود؟
- ۳ از نظر شما کتاب‌فروشی مانند چیست؟
- ۴ چرا نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» به فکر نوشتن این کتاب افتاد؟
- ۵ کدام قسمت‌های متن نشان‌دهنده‌ی علاقه‌ی زیاد نویسنده به کتاب خواندن است؟
- ۶ با توجه به داستان «دیدن خوبی‌ها»، جمله‌ها را به ترتیب رویدادها شماره‌گذاری کنید:

  - حضرت عیسی(ع) گفت: «چیزهایی هم بود که شما ندیدید.»
  - هر یک از یاران چیزی گفتند.
  - آن حضرت فرمود: «با هر چه روبه‌رو می‌شوید، فقط بدی‌ها و زشتی‌ها را نبینید.»
  - حضرت عیسی(ع) و یارانش لاشه‌ی سگی را دیدند.
  - این سگ تا زنده بود، حیوان باوفایی بود.
  - حضرت عیسی(ع) به همراهانش گفت: «درباره‌ی آنچه دیدید، فکر کنید.»

نگاه پنهان

شخصی به یکی از دوستانش نامه می‌نوشت. کسی پهلوی او نشسته بود و از گوشه‌ی چشم، نوشه‌هایش را می‌خواند.
نویسنده، متوجه نگاه‌های پنهان او شد و از این کار ناپسندش، به خشم آمد و در نامه‌اش نوشت: «اگر پهلوی من، دزدی نشسته بود و نوشه‌ی مرانمی‌خواند، همه‌ی اسرار خود را برایت می‌نوشتم!»

وقتی آن شخص این جمله را دید؛ گفت: «من نامه‌ی تو را نمی‌خواندم.»
نویسنده گفت: «اگر نمی‌خواندی، پس از کجا دانستی که یاد تو در نامه هست؟»

عبدالرحمن جامی،

با اندکی تغییر

